

DECIZIE

20 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând recursul declarat de Nastas Alexandru, prin intermediul avocatului Ceachir Anatolie,

în cauza de contencios administrativ înaintată de Nastas Alexandru împotriva Inspectoratului General al Poliției, Inspectoratului Național de Securitate Publică și Ministerului Afacerilor Interne cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul înaintat de Nastas Alexandru, prin intermediul avocatului Ceachir Anatolie, împotriva hotărârii din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 14 iunie 2022, Nastas Alexandru a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Inspectoratului General al Poliției, Inspectoratului Național de Securitate Publică și Ministerului Afacerilor Interne cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 6-10).

Prin hotărârea din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins acțiunea depusă de Nastas Alexandru împotriva Inspectoratului General al Poliției, Inspectoratului Național de Securitate Publică și Ministerului Afacerilor Interne cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 83, 89-103).

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 04 mai 2023, Nastas Alexandru, prin intermediul avocatului Ceachir Anatolie, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral, în sensul declarat (f.d. 86-87).

Prin încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul înaintat de Nastas Alexandru, prin intermediul avocatului Ceachir Anatolie, împotriva hotărârii din 19 aprilie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, deoarece apelantul nu a prezentat motivarea apelului în temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

La 24 noiembrie 2023, Nastas Alexandru, prin intermediul avocatului Ceachir Anatolie, a declarat recurs împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 114-116).

În motivarea recursului, s-a invocat faptul că atât recurentul, cât și avocatul acestuia, nu au recepționat hotărârea motivată a instanței de fond, fiind în imposibilitate de a prezenta apelul motivat.

Astfel, recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei în instanța de apel spre rejudecarea problemei soluționate prin încheiere și acordarea posibilității de a depune apelul motivat.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nastas Alexandru, prin intermediul avocatului Ceachir Anatolie, este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 08 noiembrie 2023, aceasta fiind notificată recurentului prin intermediul poștei electronice la 09 noiembrie 2023 (f.d. 112).

Astfel, recursul declarat de Nastas Alexandru, prin intermediul avocatului Ceachir Anatolie, înregistrat la 24 noiembrie 2023, este în termen (f.d. 114-116).

La 05 decembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia recursului (f.d. 121).

La 08 decembrie 2023, Inspectoratul General al Poliției a depus referință asupra cererii de recurs, solicitând respingerea acesteia (f.d. 123-124), iar la 15 decembrie 2023, a mai depus o referință suplimentară (f.d. 135-141).

La 08 decembrie 2023, Ministerul Afacerilor Interne al RM a depus referință asupra cererii de recurs, solicitând respingerea acesteia (f.d. 127-132).

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Completul de judecată reține că în prezenta speță obiectul de examinare în ordine de recurs vizează legalitatea încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul înaintat de Nastas Alexandru, prin intermediul avocatului Ceachir Anatolie, împotriva hotărârii din 19 aprilie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, deoarece apelantul nu a prezentat motivarea apelului în temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă că, dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost pronunțat la 19 aprilie 2023 în ședința publică (f.d. 83), copia dispozitivului fiindu-i înmănată recurentului contra semnătură în aceeași zi (f.d. 84).

La 04 mai 2023, cu respectarea art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, Nastas Alexandru, prin intermediul avocatului Ceachir Anatolie, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, și rezervându-și dreptul de a prezenta apelul motivat (f.d. 86-87).

La 19 septembrie 2023, hotărârea motivată a instanței de fond a fost notificată avocatului recurentului – Ceachir Anatolie prin intermediul poștei electronice la adresa indicată în toate cererile sale ceachiranatol@yahoo.com (f.d. 104).

Astfel, ținând cont de faptul că trimiterile electronice prin intermediul tehnicii de calcul și rețelei Internet se efectuează imediat, completul de judecată conchide că avocatul Ceachir Anatolie a recepționat copia hotărârii motivate în aceeași zi, și se consideră că procedura de comunicare legală a hotărârii primei instanțe a fost respectată.

Mai mult, avocatul fiind un profesionist, activând în bază de mandat și contract de asistență juridică din numele și în interesul recurentului, indicând în actele pe care le întocmește adresa lui electronică și folosind această cutie poștală în corespondența sa cu instanțele de judecată, are obligația pozitivă de a verifica conținutul cutiei poștale.

De asemenea, recurentul și avocatul lui au avut posibilitatea reală de a verifica și de a lua cunoștință de hotărârea primei instanțe, inclusiv de pe portalul național al instanțelor de judecată www.instante.justice.md.

Iar, conform prevederilor art. 47 din Codul administrativ, acțiunile procedurale întreprinse de reprezentantul împuternicit se atribuie participantului reprezentat. În măsura în care participantul nu contrazice neîntârziat acțiunile întreprinse de reprezentantul împuternicit, acestea se consideră ca fiind întreprinse de participant. În pofida desemnării unui reprezentant împuternicit, participantul este în drept să întreprindă el însuși acțiuni procedurale. Culpă reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.

În astfel de circumstanțe, termenul limită de prezentare a motivării apelului a început să curgă la data de 20 septembrie 2023 și a expirat la data de 19 octombrie

2023, iar apelantul Nastas Alexandru nu și-a îndeplinit obligația pozitivă prevăzută de lege de a prezenta instanței cererea de apel motivată.

Instanța de recurs remarcă că art. 232 alin. (2) din Codul administrativ prevede termenul de 30 de zile pentru depunerea motivării apelului, în textul legii fiind specificat locul concret unde urmează a fi depusă motivarea – la instanța de apel.

Până la data de 19 octombrie 2023, Nastas Alexandru nu a depus motivarea apelului la Curtea de Apel Chișinău, în modul prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Drept consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art. 236 alin. (1) lit. e) din Codul administrativ de declarare a apelului inadmisibil.

Este de menționat faptul că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia încheierii la data pronunțării acesteia. Respectiv, la 08 noiembrie 2023, dată când a fost pronunțată încheierea recurată, instanța de apel nu dispunea de cererea de apel motivată sau oricare alte cereri din partea apelantului.

Completul de judecată menționează că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Prin prisma art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, recurentul/apelant avea obligația prezumată de a manifesta diligență și atitudine activă la îndeplinirea obligațiilor sale procesuale.

Această acțiune procesuală era vital necesară pentru întreprinderea măsurilor de protejare a dreptului de acces la instanță și depunerea în modul și termenul prevăzut de lege a motivării apelului, în caz contrar intervenind cu titlu de sancțiune procedurală, declararea apelului inadmisibil.

În atare circumstanțe, declararea apelului depus de Nastas Alexandru, prin intermediul avocatului Ceachir Anatolie, ca fiind inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. În susținerea opiniei enunțate, completul de judecată amintește că art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a 12 Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz

Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Nastas Alexandru, prin intermediul avocatului Ceachir Anatolie.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Nastas Alexandru, prin intermediul avocatului Ceachir Anatolie.

Se menține încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Nastas Alexandru împotriva Inspectoratului General al Poliției, Inspectoratului Național de Securitate Publică și Ministerului Afacerilor Interne cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă